

Tornion kaupungin osallisuusmalli

KH 21.06.2021 § 222

Valmistelijat kehitysjohtaja Sampo Kangastalo, hallintopäällikkö Outi Kääriäinen ja hyvinvointisuunnittelija-työsuojelupäällikkö Jaana Sahi:

Kuntalain (22 §) mukaan valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Kunta voi vapaasti päättää siitä, miten se tämän velvollisuutensa käytännössä toteuttaa. Tornion kaupunkistrategia nojaa vahvasti osallisuuden vahvistamiseen. Kaupungin perustehtävänä on olla onnellisten asukkaiden, uudistuvien palveluiden ja menestyvien yritysten vetovoimainen rajakaupunki. Yhteisen tekemisen ja vaikuttamisen tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten yhteisöllisyyttä ja me-henkeä sekä parantaa kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kotikaupunkinsa asioihin.

Osallisuuden muotoja ovat esimerkiksi kaupungin tiedottaminen, kuntalaisen kuuleminen, kyselyihin vastaaminen ja erilaiset toimijaryhmät sekä raadit. Syvempää yhteistyötä tehdään kaupungin vaikuttamistoimielimissä eli nuoriso-, ikäihmisten- sekä vammaisneuvostossa tai toimijatreffeillä yhteistyökumppaneiden kanssa. Osallistumisen ja osallisuuden kokemusta parantamalla kaupunki haluaa edistää asukkaidensa toimijuutta, sillä myönteisesti virittynyt ihminen näkee enemmän mahdollisuuksia, motivoituu ja rohkaistuu tarttumaan mahdollisuuksiin.

Tornion kaupungin osallisuusmalli on luotu yhteistyössä kuntalaisten ja kaupungin henkilöstön sekä vaikuttamistoimielinten kanssa. Torniolainen osallisuus on rohkeasti omanlaista, mutkatonta, oikea-aikaista sekä ihmisennäköistä ja jokaiselle sopivaa.

Kärkiteemoiksi valmistelussa ovat nousseet osallisuuden vuorovaikutteiset palvelut myös digivaihtoehtona. Uusina asioina haluttiin tuoda erilaisia vaikuttamisen mahdollisuuksia lähelle kuntalaisia, esimerkiksi kaavahankkeisiin vaikuttaminen. Myös lasten ja nuorten vaikuttamisen mahdollisuudet nousivat kärkiteemoiksi mallia luotaessa. Mallin sisältöjä tullaan tarkentamaan tulevassa strategiatyössä. Näihin nostoihin sisältyvät kuntalaisten vahvistamien toiveiden lisäksi valtuutettujen esittämät valtuustoaloitteet koskien kuntalaisten mahdollisuutta osallistua talouden ja toiminnan suunnitteluun niiltä osin, kuin osallistuva budjetointi sisällytetään keinoksi osallistua.

Kuntalaiset ovat osallistuneet mallin sisällölliseen viimeistelyyn sekä nimen valitsemiseen, ensin nimiehdotusten muodossa ja toisessa vaiheessa mallin nimen valinnassa. Nimiehdotuksista annettiin yhteensä 60 ääntä, ja annetut äänet jakautuivat seuraavasti:

Nimiehdotus	Äänet
Tehhään pois	3 / 60
Solekko tehä	28 / 60
Meän malli - osallisuutta arjessa	14 / 60
OSKU - osallistuva kuntalainen	6 / 60
Meän Tornio	9 / 60

Äänestyksessä osallisuusmallin nimeksi tuli Solekko tehä.

Strategian toteuttamisen osana osallisuusmalli on yleiskuvaus osallisuutta vahvistavista menetelmistä, jotka toimialat sisällyttävät vuosittain talousarviosuunnitteluunsa konkreettisina toimenpiteinä ja tekemisenä. Toimialojen palvelulupaukset koskien mutkatonta vuorovaikutusta, konkreettista ja oikea-aikaista tekemistä sekä rohkeasti omanlaista näkyvyyttä ja viestintää, ovat osallisuuden toteuttamisen suunnittelun, toteuttamisen, arvioinnin sekä raportoinnin perustana. Arviointi toteutetaan toimialojen omassa talousarviokäsittelyssä, ja osana laajempaa hyvinvointikertomus-prosessia.

OHEISAINEISTO: Solekko tehä -Tornion kaupungin osallisuusmalli

KAUPUNGINJOHTAJA TIMO NOUSIAINEN:

Kaupunginhallitus hyväksyy edelleen esitettäväksi kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi ja toimialoilla toimeenpantavaksi.

KAUPUNGINHALLITUS:

Hyväksyttiin ja esitetään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi ja toimialoilla toimeenpantavaksi.

LISÄTIEDOT: Hyvinvointisuunnittelija Jaana Sahi, 040 652 6991, kehitysjohtaja Sampo Kangastalo, 040 764 0559 ja hallintopäällikkö Outi Kääriäinen, 040 667 9760

TÄYTÄNTÖÖNPANO: Ei muutoksenhakua.
Asia kaupunginvaltuuston käsittelyyn.

Otteet kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen:
hyvinvointisuunnittelija-työsuojelupäällikkö Jaana Sahi
toimialat

KV 16.08.2021 § 96

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää:

hyväksyä osallisuusmallin toimialoilla toimeenpantavaksi.

Päätös Päätettiin yksimielisesti asialistan 90§ :ssä siirtää asia seuraavaan kokoukseen.

KV 30.08.2021 § 133
705/00.01.05/2021

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää:

hyväksyä osallisuusmallin toimialoilla toimeenpantavaksi.

Päätös

Hyväksyttiin.
